

HVALA ZA USPOMENE

Sesilija Ahern

Prevela
Jelena G. Nikolić

Laguna

Naslov originala

Cecelia Ahern

THANKS FOR THE MEMORIES

Copyright © Cecelia Ahern 2008

Cover Illustration Copyright © Vladimir Obradović, 2009

Translation Copyright © 2009 za srpsko izdanje, LAGUNA

Hvala mom dragocenom timu za ljubav, savete i podršku; Dejvidu, Mimi, tati, Džordžini, Nikiju, Roku, Džeju, Bredi i Nilu. Marijani za dodir koji sve pretvara u zlato i za njene „brbljive“ vizije. Hvala Lin Dru, Amandi Ridaut, Kler Bord, Mojri Rajli, Toniju Perdjuu, Fioni Mekintoš i celoj ekipi u *Harper Kolinsu*. Kao i uvek – ogromno hvala Viki Satlou na neverovatnoj brzini, hvala i Pet Linč. Volela bih da zahvalim i svim prijateljima što su me podržavali i podelili ovu avanturu sa mnom. Posebno zahvaljujem Sari što je bila najbožanstvenija od svih božanstvenih. Hvala Marku Monahanu sa koledža Triniti, Karen Brin iz Irske službe za transfuziju krvi i Bernis iz *Viking spleš tursa*.

Posvećeno s ljubavlju mojim bakama i dedama, Olivi i Rafaelu Keliju i Džuliji i Konu Ahernu, hvala za uspomene.

UVOD

Zažmuri i zagledaj se u tamu.

Savet moga oca kad nisam mogla da zaspim kao mala. Sad ne bi voleo da to učinim, ali ja sam se ipak usredsredila na zadatak. Zurim u neizmerno crnilo koje se prostire daleko iza mojih zatvorenih kapaka. Iako mirno ležim na podu, osećam se kao da sam posađena na najvišu moguću tačku; hvatam se za zvezdu na noćnom nebu, a noge mi se klata iznad hladnog, crnog ništavila. Poslednji put bacam pogled na svoje prste, savijene oko te svetlosti, i puštam. Idem dole, padam, pa lebdim, pa ponovo padam, čekam zemlju svoga života.

Sada znam, kao što sam znala i onomad, kad sam bila mala devojčica koja se bori sa snom, da se iza zamagljenog paravana sklopljenih očiju krije boja. Muči me, izaziva da otvorim oči i izgubim san. Naleti crvene i boje ćilibara, žute i bele, probijaju se kroz moju tamu. Odbijam da progledam. Bunim se i još čvršće stiskam kapke da izbegnem zrnca svetlosti, koja nam samo odvlače pažnju i drže nas budnim, ali su i znak da iza ima života.

Ali u meni života nema. Ne mogu da osetim nikakav život tu, u dnu stepeništa, gde ležim. Srce mi sada brže kuca, usamljeni borac ostavljen da stoji u ringu, crvena bokstarska rukavica koja pobjednički pumpa uprazno, odbija da se preda. Ono je jedini deo mene kome je stalo, jedini deo kome ikada i beše

stalo. Bori se da šalje krv unaokolo, da zaleči, da zameni ono što gubim. Ali sve to napušta moje telo; pravi sopstveni duboki crni okean oko mene, tu gde sam pala.

Jurnjava, jurnjava, jurnjava. Uvek jurimo. Nikad ovde nema dovoljno vremena jer uvek pokušavamo da stignemo tamo negde. Trebalo je da odemo odavde pre pet minuta, sad moramo da budemo tamo. Telefon opet zvoni i ja uviđam ironiju. Sad bih imala vremena da se javim.

Sad, ne onda.

Mogla sam da posvetim sve vreme ovoga sveta svakoj od ovih stepenica. Ali, uvek jurimo. Svi, osim mog srca. Ono sad usporava. Ne smeta mi to toliko. Stavljam ruku na stomak. Ako sam izgubila dete, a verujem da je tako, tamo ću mu se pridružiti. Tamo... gde? Gde god. Ono; bezdušna reč. On ili ona, tako sićušni; šta bi od njih bilo, i dalje je pitanje. Ali tamo, biću mu majka.

Tamo, ne ovde.

Reći ću mu: žao mi je, dušo, žao mi je što sam ti upropastila priliku, sebi priliku – nama priliku za zajednički život. Ali zažmuri i zagledaj se u tamu, kao što mama radi, i zajedno ćemo pronaći put.

U sobi je nekakva buka i osećam nečije prisustvo.

„O bože, Džoj, o bože. Čuješ li me, dušo? O bože. O bože. O, molim te nemoj, gospode bože, ne moju Džoj, ne uzimaj mi Džoj. Drži se, dušo, ja sam tu. Tata je tu.“

Ne želim da se držim i dođe mi da mu to kažem. Čujem sebe kako krkljam poput životinje, i to me zaprepašćuje, plaši me. Imam plan, želim da mu kažem. Želim da odem, jedino ću tako moći da budem sa svojom bebom.

Tad, ne sad.

Zaustavio je moj pad, ali se još nisam spustila. Umesto toga, on mi pomaže da održavam ravnotežu ni na čemu, da lebdim, a prisiljena sam da donesem odluku. Želim da nastavim da padam, ali on zove hitnu pomoć i steže mi ruku s takvom sna-

gom kao da se *on* bori za goli život. Kao da sam sve što ima. Sklanja mi kosu sa čela i glasno jeca. Nikad ga nisam čula da plače. Čak ni kad je mama umrla. Zgrabio je moju ruku iz sve snage, nisam ni slutila da je njegovo staro telo uopšte toliko ima, i setih se da sam ja jedino što ima i da je on ponovo, baš kao nekad pre, čitav moj svet. Krv nastavlja da juri kroz mene. Juri, juri, juri. Stalno jurimo. Možda i ja ponovo jurim. Možda nije red na mene da odem.

Osećam kako gruba koža staračkih ruku steže moju, i žestina i prepoznatljivost tog dodira nagone me da otvorim oči. Ispunjavanje ih svetlost i ugledam njegovo lice, prizor koji ne želim da vidim nikada više. On se grčevito drži za svoje dete. Znam da sam izgubila svoje; ne smem da dozvolim da ga i on izgubi. Dok donosim odluku, već počinjem da žalim. Sad sam se spustila, eto zemlje mog života. A moje srce i dalje nastavlja da pumpa.

Čak i kad je slomljeno, i dalje radi.

Mesec dana ranije

JEDAN

„Transfuzija krvi je“, objavljuje doktorka Filds sa podijuma sale za predavanja u zdanju koledža Trinita, „proces prenosa krvi ili jedinjenja na bazi krvi iz jedne osobe u sistem cirkulacije druge osobe. Transfuzije se primenjuju u medicinskim stanjima kao što su veliki gubici krvi usled trauma, hirurških zahvata, šoka ili kada zakaže mehanizam proizvodnje crvenih krvnih zrnaca.

„Evo činjenica. U Irskoj je potrebno tri hiljade donacija svake nedelje. Samo tri procenta irskog stanovništva su dobrovoljni davaoci, koji obezbeđuju krv za skoro četiri miliona ljudi. Jednom od četvoro ljudi će u nekom trenutku zatrebati transfuzija. Sada se osvrnite po ovoj prostoriji.“

Pet stotina glava se okrenu nalevo, nadesno, pa unaokolo. Nelagodan kikot se prolomi kroz tišinu.

Doktorka Filds podiže glas da nadjača komešanje. „Barem sto pedeset ljudi u ovoj sali će u nekom periodu svog života imati potrebu za transfuzijom krvi.“

To ih učutka. Jedna ruka se podiže.

„Da?“

„Koliko krvi je potrebno pacijentu?“

„Koliko je dugačko jedno parče kanapa, glupane“, sprdao se neki glas iz pozadine, a zgužvana kuglica od papira poleti u glavu mladića koji se raspitivao.

„To je vrlo dobro pitanje.“ Namršti se u tamu, ne može da vidi studente kroz svetlost projektora.

„Ko je to pitao?“

„Gospodin Dover“, javlja neko s drugog kraja prostorije.

„Sigurna sam da gospodin Dover ume sam da odgovori. Kako vam je ime?“

„Ben“, odgovara on, zvuči pomalo obeshrabreno.

Prolomi se smeh. Dr Filds uzdiše.

„Bene, hvala vam za pitanje – a vi ostali – ne postoji glupo pitanje. U tome i jeste suština nedelje 'Krv za život'. Suština je u tome da pitate sve što želite, da naučite sve što treba da znate o transfuziji pre nego što možda date krv danas, sutra ili u preostalim danima ove nedelje na koledžu, ili možda i redovno u budućnosti.“

Otvaraju se glavna vrata i svetlo prosinu u mračnu salu za predavanja. Uđe Džastin Hičkok, a bela svetlost sa projektora mu obasja usredsređeno lice. Pod jednom rukom mu mnogobrojne fascikle, svaka klizi, samo što nije ispala. Podigne koleno da ih gurne na mesto. Desnom rukom nosi i pretrpanu akten-tašnu i plastičnu šolju kafe, u nesigurnoj ravnoteži. Polako spušta na pod stopalo koje lebdi u vazduhu, kao da izvodi neki pokret iz taj čija, a na licu mu se iskrađa osmeh olakšanja pošto je mir ponovo uspostavljen. Neko se zakikota i tačka održavanja ravnoteže ponovo je ugrožena.

Drži se, Džastine. Sklanjaj pogled sa šolje i proceni situaciju. Žena na podijumu, pet stotina klinaca. Svi bulje u tebe. Kaži nešto. Nešto inteligentno.

„Zbunjen sam“, objavljuje toj tami, iza koje oseća neki oblik života. U prostoriji se čuje cerekanje i on oseća da su sve oči uprte u njega dok se vraća prema vratima da proveru broj.

Nemoj da propeš kafu. Nemoj da propeš prokletu kafu.

Otvora vrata, ponovo dopuštajući strelicama svetlosti da se prikradu unutra a studenti na toj liniji zaklanjaju oči.

Cerekanje, cerekanje, ništa smešnije od izgubljenog čoveka.

Pod teretom stvari uspeva da zadrži vrata nogom. Opet proverava broj sa spoljne strane vrata pa ponovo svoj list papira, list koji će, ako ga ne uhvati upravo te sekunde, odlepršati na pod. Krene da ga ugrabi. Pogrešna ruka. Plastična šolja pada na pod. A odmah za njom i list papira.

Prokletstvo! Evo ih opet, cerekanje, cerekanje. Ništa smešnije od izgubljenog čoveka koji je prosuo kafu i ispustio svoj raspored.

„Mogu li da vam pomognem?“ Predavač silazi sa podijuma. Džastin unosi celo telo nazad u salu i ponovo nastaje tama.

„Pa... ovde piše... pa, tamo je pisalo“, klima glavom prema raskvašenom papiru na podu, „da ja sada imam čas ovde.“

„Upis međunarodnih studenata je u ispitnoj sali.“

On se namršti. „Ne, ja...“

„Žao mi je.“ Ona prilazi bliže. „Učinilo mi se da sam čula američki naglasak.“ Podiže plastičnu šolju i baca je u kantu, nad kojom stoji natpis „piće nije dozvoljeno“.

„A... oh... izvinjavam se zbog toga.“

„Stariji studenti su vrata do nas.“ Dodaje šapatom: „Verujte mi, ne želite da budete na ovom času.“

Džastin pročisti grlo i ispravi držanje, čvršće pritisnu fascikle pod rukom. „U stvari, ja držim predavanja iz istorije umetnosti i arhitekture.“

„Vi držite predavanja?“

„Kao gostujući predavač. Verovali ili ne.“ Oduva kosu sa svog lepljivog čela. *Šišanje, seti se da odeš na šišanje. Evo ih opet, cerekanje, cerekanje. Izgubljeni predavač koji je prosuo kafu, ispustio raspored, samo što nije pogubio fascikle i treba mu šišanje. Svakako, ništa smešnije.*

„Profesor Hičkok?“

„Taj sam.“ Oseća kako mu fascikle klize ispod ruke.

„Oh, izvinite“, šapuće ona. „Nisam znala...“ Hvata jednu njegovu fasciklu. „Ja sam doktorica Sara Filds iz ISTK-a.* Na

* Engl.: IBTS – Irish Blood Transfusion Service – (ISTK) Irska služba za transfuziju krvi. (Prim. prev.)

fakultetu su mi rekli da mogu da provedem pola sata sa studentima pre vašeg predavanja, ako vi dozvolite, naravno.“

„Ah, pa niko me nije obavestio o tome, ali nema problema.“
Problemas? Zatrese glavom na taj svoj gaf i uputi se prema vratima. Kafo, eto me.

„Profesore Hičkok?“

On se zaustavlja na vratima. „Da?“

„Da li biste želeli da nam se pridružite?“

Sigurno da ne bih. Čekaju me kapućino i krofna sa cimetom. Ne. Samo reci ne.

„Hm... n-a.“ *Na?* „Mislim, da.“

Cerekanje, cerekanje, cerekanje. Predavač uhvaćen na delu. Nateran da radi nešto što očigledno ne želi od strane privlačne mlade žene u belom mantilu koja tvrdi da je lekarka neke organizacije nepoznatih inicijala.

„Sjajno. Dobro došli.“

Stavlja mu fascikle nazad pod ruku i vraća se za katedru da se obrati studentima.

„OK, pazite svi. Da se vratimo na prvobitno pitanje količina krvi. Žrtvi saobraćajne nesreće može biti potrebno i do trideset jedinica. Čir koji je prokrvario može da zahteva između tri i trideset jedinica krvi. Za bajpas na koronarnoj arteriji može da se potroši između jedne i pet jedinica. To varira, ali s obzirom na potrebe za tolikim količinama, sada vidite zašto su nam *uvek* potrebni davaoci.“

Džastin seda u prvi red i sa užasom sluša diskusiju kojoj se pridružio.

„Ima li neko pitanje?“

Možete li da promenite temu?

„Da li se davanje krvi plaća?“

Još smeha.

„Ne u ovoj zemlji, bojim se.“

„Zna li primalac ko mu je dao krv?“

„Donacije su obično anonimne za primaoca, ali po proizvodima u banci krvi se može doći do individualnih davalaca preko ciklusa donacija, ispitivanja, razdvajanja na komponente, skladištenja i davanja primaocu.“

„Može li svako dati krv?“

„Dobro pitanje. Ovde imam spisak kontraindikacija za davanje krvi. Molim vas, pažljivo ga proučite i, ako želite, napravite beleške.“ Doktorka Fields postavi spisak na projektor, a njen beli mantil se osvetli prilično jasnom slikom nekoga kome je preko potrebna transfuzija krvi. Ona se odmače i slika ispuni platno na zidu.

Ljudi gundaju i reč „odvratno“ putuje po amfiteatru poput navijačkog talasa na utakmici. Dvapat od Džastina. Obuzima ga nesvestica i on sklanja pogled sa slike.

„Ups, pogrešan papir“, drsko kaže doktorka Fields i polako ga zameni obećanim spiskom.

Džastin uloži veliku nadu u fobiju od igle ili krvi u pokušaju da eliminiše sebe kao mogućeg davaoca. Ne beše te sreće – nije da je to bilo važno, pošto je verovatnoća da on ikome dâ i kap krvi toliko slabašna koliko i ideje u zoru.

„Šteta, Dovere.“ Još jedna loptica od papira dolete iz pozadine sale da ponovo pogodi Bena u glavu. „Homoseksualci ne mogu da budu davaoci.“

Ben hladnokrvno podiže dva prsta.

„To je diskriminacija“, doviknu jedna devojka.

„A isto tako i tema za neki drugi dan“, uzvrat doktorka Fields i nastavi. „Zapamtite, vaše telo će nadoknaditi donaciju u roku od dvadeset četiri časa. Pošto je jedinica krvi skoro pola litra, a svi imaju osam do dvanaest puta toliko u svome telu, prosečna osoba lako može da se odrekne jedne jedinice.“

Sporadičan mladalački smeh na tu insinuciju.

„Molim vas.“ Doktorka Fields tapše rukama, očajnički pokušavajući da privuče pažnju. „Suština nedelje 'Krv za život' je

obrazovanje koliko i davanje krvi. Lepo je i krasno što mi možemo da se smejemo i šalimo, ali u ovom trenutku mislim da je važno da konstatujemo činjenicu da nečiji život, bilo žene, muškarca ili deteta, možda upravo sada zavisi od vas.“

Kako brzo tišina poklopi čas. Čak i Džastin prestade da priča sam sa sobom.

DVA

„Profesore Hičkok.“ Doktorka Filds priđe Džastinu, koji raspoređuje svoje beleške za katedrom, dok su studenti na petominutnom odmoru.

„Molim vas, doktorka, zovite me Džastin.“

„Zovite vi mene Sara, molim vas.“ Pruža mu ruku.

Vrlo „Drago mi je što sam vas upoznao, Saro.“

„Samo želim da potvrdim da ćemo se videti kasnije?“

„Kasnije?“

„Da, kasnije. Kao na primer... posle vašeg predavanja“, smeška se ona.

Da li ona to flertuje? Davno beše, kako da procenim? Govori, Džastine, govori.

„Sjajno. Bilo bi sjajno da izađemo.“

Ona pući usne da sakrije osmeh. „OK, naći ćemo se na glavnom ulazu u šest, i ja ću vas lično odvesti.“

„Kuda me odvesti?“

„Tamo gde smo organizovali davanje krvi. To je iza terena za ragbi, ali više bih volela da vas lično odvedem.“

„Davanje krvi...“ Odjednom ga preplavi strah. „Ah, ne verujem da...“

„A posle ćemo otići na piće?“

„Znate šta? Upravo se oporavljam od prehlade pa ne verujem da dolazim u obzir za davanje krvi.“ Širi ruke i sleže ramenima.

„Pijete li antibiotike?“

„Ne, ali to je dobra ideja, Saro. Možda bi *trebalo*...“ Protrlja grlo.

„Ma, mislim da ćete biti OK“, naceri se ona.

„Ne, vidite, u poslednje vreme bio sam u kontaktu s nekim prilično zaraznim bolestima. Malarija, boginje, sve i svašta. Bio sam u veoma tropskim predelima.“ Priseća se spiska kontraindikacija. „A moj brat Al? Aha, on je leprozan.“ *Trulo, trulo, trulo*.

„Stvarno?“ Ona podiže obrvu, i mada se iz sve snage bori protiv toga, on se osmehne. „Pre koliko ste napustili Sjedinjene Države?“

Dobro razmisli, ovo bi moglo da bude trik pitanje. „Preselio sam se u London pre tri meseca“, na kraju iskreno odgovori.

„Oh, imate sreće. Da je bilo pre dva meseca, ne biste došli u obzir.“

„Čekajte malo, da razmislim...“ Zategnu bradu i zamisli se, nasumično mrmljajući naglas mesece u godini. „Možda i *jeste bilo* pre dva meseca. Ako krenem unazad od trenutka kad sam stigao...“ Utihnu, dok broji na prste i zuri u daljinu mršteći se od usredsređenosti.

„Da li se plašite, profesore Hičkok?“, smeška se ona.

„Plašim? Ne!“ Zabacuje glavu unazad i grohotom se smeje. „Ali, jesam li pomenuo da imam malariju?“ Uzdiše jer ga ona ne shvata ozbiljno. „Pa, ponestalo mi je ideja.“

„Vidimo se na ulazu u šest. O, i ne zaboravite da pre toga jedete.“

„Naravno, pošto ću biti *mrtav gladan* pre sastanka sa ogromnom ubistvenom iglom“, promrmlja on gledajući je kako odlazi.

Studenti počinju da se slivaju nazad u prostoriju i on pokuša da sakrije osmeh zadovoljstva na licu, ma koliko da je bio zbunjnjen. Konačno, čas je njegov.

OK, mali moji cerekavi prijatelji. Vreme je da se vrate dugovi. Nisu svi još ni seli, a on poče.

„Umetnost“, objavljuje sali za predavanja i čuje kako se olovke i beležnice vade iz torbi, rajsferšlusi i kaiševi glasno otkopčavaju, a limene pernice zveckaju; sve novo prvog dana. Škripavo čisto i neokaljano. Šteta što to ne može da se kaže i za studente. „Proizvodi ljudske kreativnosti.“ Ne odugovlači kako im ne bi dao vremena da stignu. U stvari, vreme je da se malo zabavi. Govor mu se ubrzava.

„Stvaranje lepih ili značajnih stvari.“ Korača dok govori, još uvek čuje zvuke rajsferšlusa i zveckanje.

„Gospodine, možete li to da ponovite, mol...“

„Ne“, prekida on. „Graditeljstvo“, nastavlja, „praktična primena nauke na trgovinu ili industriju.“ Sada, potpuna tišina.

„Kreativnost i praktičnost. Plod njihovog spajanja je arhitektura.“

Brže, Džastine, brže!

„Arhitektura-je-transformacija-ideja-u-fizičku-realnost. Kompleksna-i-pažljivo-dizajnirana-struktura-nečega-sa-posebnim-osvrptom-na-određeni-period.“

Da-bismo-razumeli-arhitekturu-moramo-ispitati-odnos-tehnologije-nauke-i-društva.“

„Gospodine, možete li...“

„Ne.“ Ali, malo usporava. „Ispitujemo kako je društvo vekovima oblikovalo arhitekturu i kako nastavlja da je oblikuje, ali isto tako i kako ona, zauzvrat, oblikuje društvo.“

Zastaje, gleda u mladalačka lica koja zure u njega, a umovi su im prazne posude koje čekaju da se napune. Toliko toga da se nauči, a toliko malo vremena, tako malo strasti u njima da to zaista razumeju. Njegov je posao da im pruži tu strast. Da s njima podeli svoja iskustva sa putovanja, svoje poznavanje svih onih velikih remek-dela iz prošlih vekova. On će ih preneti iz zakrčenog amfiteatra za predavanja ovog prestižnog dablinskog koledža u prostorije Luvra, slušaće odjek njihovih koraka dok

ih vodi kroz katedralu Sen Deni do Sen Žermen de Prea i Sen Pjera de Monmartra. Otkriće ne samo datume i statistike nego i miris Pikasovih slika, teksturu baroknog mermera, zvuk zvona sa katedrale Notr Dam. Iskusiće sve to, upravo ovde u ovoj učionici. On će im sve to doneti.

Bulje u tebe, Džastine. Reci nešto.

Pročišćava grlo. „Ovaj predmet će vas naučiti kako da analizirate umetnička dela i kako da shvatite njihov istorijski značaj. Omogućiće vam da razvijete svest o životnim uslovima i istovremeno pružiti dublji osećaj za kulturu i ideale drugih naroda. Pokrićete širok opseg: istoriju slikanja, skulpture i arhitekture od stare Grčke do savremenog doba; ranu irsku umetnost; slikare italijanske renesanse; velike gotske katedrale u Evropi; arhitektonski sjaj džordžijanske ere i umetnička dostignuća dvadesetog veka.“

Pušta da nastane tišina.

Da li ih ispunjava žaljenje kad čuju šta stoji pred njima u sledeće četiri godine života? Ili im srca divlje tuku od uzbuđenja, kao što tuče njegovo, na samu pomisao šta im sve predstoji? Čak i posle svih tih godina, on i dalje oseća isto oduševljenje prema zgradama, slikama i skulpturama ovog sveta. Često mu zbog ushićenja tokom predavanja ponestaje daha; mora da se podseća da uspori, da im ne kaže sve odjednom. Iako želi da sve znaju, sad, odmah!

Opet gleda njihova lica i doživljava prosvetljenje.

Imaš ih! Gutaju svaku tvoju reč, samo čekaju da čuju još. Uspeo si, imaš ih u šaci!

Neko prdne i prostorija eksplodira od smeha.

On uzdiše, njegov balon je pukao, i nastavlja da govori dosadnim tonom. „Ja se zovem Džastin Hičkok i na mojim specijalnim gostujućim predavanjima, razbacanim u okviru ovog predmeta, proučavacete uvod u evropsko slikarstvo poput italijanske renesanse i francuskog impresionizma. U to spadaju i kritička analiza slika, važnost ikonografije i razne tehničke

metode koje su koristili umetnici počev od *Knjige iz Kelsa* do današnjice. Biće tu i uvod u evropsku arhitekturu. Grčki hramovi do današnjeg dana, bla, bla, bla. Dva dobrovoljca da mi pomognu da razdelim ovo, molim.“

I tako dođe još jedna godina. Sad nije bio kod kuće u Čikagu; pojurio je za bivšom ženom i kćerkom da živi u Londonu, a zbog svojih gostujućih predavanja leteo je od Londona do Dablina i obrnuto. Druga zemlja, možda, ali samo druga vrsta istog. Prva nedelja i vrtoglavica. Još jedna grupa koja pokazuje nezreli nedostatak razumevanja za njegove strasti; njihovo namerno okretanje leđa mogućnosti – ne, ne mogućnosti, nego *izvesnosti* – učenja nečeg divnog i veličanstvenog.

Sad nije važno šta ćeš ti reći, družo, sad je jedina stvar koje će se sećati kad pođu kući taj prdež.